

Sygn. akt VIII U 1055/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Graul

Protokolant: Dorota Laszczuk

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2013 r. w Gdańsku

sprawy E. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania E. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 26 kwietnia 2013 r. nr (...) - 2009

I. zmienia zaskarżoną decyzję i zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych do ponownego ustalenia kapitału początkowego ubezpieczonej E. R. z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 40,74% - jak w decyzji hipotetycznej z dnia 11 października 2013r.,

II. stwierdza, iż pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 1055/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonej E. R. ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku, bowiem przedłożone dowody nie powodują zmiany wartości kapitału początkowego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona E. R.. Ubezpieczona wskazała, iż nie zgadza się z tą decyzją, jednakże nie podała jakichkolwiek zarzutów dotyczących zaskarżonej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy wskazał, iż po dokonaniu analizy przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że wszystkie okresy zatrudnienia wykazane tą dokumentacją były już przedmiotem rozstrzygnięcia organu rentowego. Pozwany, ustalając wartość kapitału początkowego decyzją z dnia 4 listopada 2009 roku, uznał ubezpieczonej okresy zatrudnienia potwierdzone świadectwami pracy załączonymi

do wniosku z dnia 18 marca 2013 roku. Organ rentowy nie uwzględnił do ustalenia wysokości wskaźnika kapitału początkowego wynagrodzenia wykazanego angażami z 18 lutego 1975 roku i 26 lutego 1975 roku, bowiem pracodawca podał stawkę godzinową wynagrodzenia zasadniczego, natomiast ze względu na brak informacji o ilości przepracowanych przez ubezpieczoną godzin pozwany nie może ustalić realnego wynagrodzenia ubezpieczonej w tym okresie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona E. R., ur. (...), w okresie od 18 lutego 1975 roku do 28 lutego 1979 roku była zatrudniona w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Filia w P., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku spedytora – ładowacza. Ubezpieczona otrzymywała wynagrodzenie określone stawką godzinową na 10 zł/godz., od 1 lutego 1979 roku do 28 lutego 1979 roku na 11,90 zł/godz.

Dowód: świadectwo pracy z 27 lutego 1979 roku - k. 11 akt ubezpieczeniowych, angaż z 18 lutego 1975 roku i angaż z 26 lutego 1975 roku – k. nienumerowane za świadectwem pracy.

Decyzją z dnia 4 listopada 2009 roku organ rentowy ustalił wysokość kapitału początkowego ubezpieczonej, na dzień 1 stycznia 1999 roku, w wysokości 69.254,24 zł. Podstawę jego wymiaru pozwany ustalił przyjmując przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1989 roku do 31 grudnia 1998 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 23,96%.

Decyzją z dnia 15 lutego 2013 roku organ rentowy ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego ubezpieczonej, na dzień 1 stycznia 1999 roku, w wysokości 78.226,61 zł. Podstawę jego wymiaru pozwany ustalił przyjmując przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1972 - 1978, 1980 – 1987, 1989, 1995 - 1998. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 37,71%.

Pozwany stwierdził, iż ubezpieczona udowodniła 16 lat, 2 miesiące i 8 dni okresów składkowych oraz 3 lata i 6 miesięcy okresów nieskładkowych.

W dniu 18 marca 2013 roku ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego.

Do powyższego wniosku ubezpieczona załączyła m.in. świadectwo pracy z 27 lutego 1979 roku oraz angaż z 18 lutego 1975 roku i z 26 lutego 1975 roku, potwierdzające okres zatrudnienia ubezpieczonej w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Filia w P. oraz otrzymywaną przez nią stawkę godzinową wynagrodzenia za pracę.

Decyzją z dnia 26 kwietnia 2013 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonej ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku, wskazując, iż przedłożone przez ubezpieczoną dowody nie powodują zmiany wartości kapitału początkowego.

Niesporne.

Na zarządzenie sędziego pozwany organ rentowy decyzją hipotetyczną z 11 października 2013 roku ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego ubezpieczonej, na dzień 1 stycznia 1999 roku, w wysokości 80.201,66 zł. Podstawę jego wymiaru pozwany ustalił przyjmując przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1972 - 1978, 1980 – 1987, 1989, 1995 - 1998. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 40,74%.

Do wyliczenia podstawy wymiaru pozwany uwzględnił wynagrodzenie z okresu zatrudnienia ubezpieczonej w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Filia w P., przy przyjęciu normatywnego czasu pracy obowiązującego w tych latach, tj. 46 godzin tygodniowo – 8 godzin dziennie, w soboty 6 godzin oraz wynagrodzenia wyliczonego w/d stawek godzinowych zawartych w przedłożonych przez ubezpieczoną angażach.

Dowód: wyliczenie hipotetyczne – k. nienumerowane akt ubezpieczeniowych.

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty złożone przez strony do akt sprawy, w tym do akt ubezpieczeniowych, których wiarygodności oraz autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron procesu. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu. Sąd zważył, iż dowody z dokumentów w postaci świadectwa pracy z 27 lutego 1979 roku oraz angaży z 18 lutego 1975 roku i z 26 lutego 1975 roku pozwoliły na ustalenie wynagrodzenia ubezpieczonej ze stosunku pracy z Przedsiębiorstwem (...) w Ł. Filia w P.. Nadto, dokumenty powyższe nie były kwestionowane przez pozwanego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej E. R. należało uwzględnić.

Stosownie do treści przepisu art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z z 2009 roku Nr 153 poz. 1227 ze zm.), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 1 stycznia 1999 roku (ust. 3).

Zgodnie z treścią przepisu art. 174 ust. 3 ustawy, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18 tej ustawy, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Zgodnie zaś z treścią art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, podstawę wymiaru świadczenia rentowego, bądź emerytalnego stanowi rzeczywiście otrzymywane wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek ubezpieczonego.

W myśl natomiast przepisu art. 116 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 194 tej ustawy oraz § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy również zwrócić uwagę na to, że w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych w postępowaniu sądowym, zgodnie z treścią art. 473 k.p.c., nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i przesłuchania stron. W postępowaniu przed sądem, także wówczas, gdy przedmiotem sporu jest podstawa wymiaru świadczeń ubezpieczeniowych, fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie mogą być dowodzone wszelkimi dostępnymi środkami, a do sądu należy ocena ich wiarygodności (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 04 marca 1997r., sygn. akt III AUa 105/97, Apel-W-wa, 1997/2/7, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku III AUr 294/93, PS-wkł. 1994/3/6).

Ubezpieczona udowodniła wysokość wynagrodzenia uzyskanego w spornych latach dokumentami w postaci świadectwa pracy z 27 lutego 1979 roku oraz angaży z 18 lutego 1975 roku i z 26 lutego 1975 roku, w których widnieje informacja o stawce wynagrodzenia określonej godzinowo, zatem zasadnym było ustalenie podstawy wymiaru kapitału początkowego przy przyjęciu zarobków za okres wykonywania zatrudnienia w tych latach w wysokości zarobków wykazanych tymi dowodami. Organ rentowy został zobowiązany do ponownego ustalenia kapitału początkowego w decyzji hipotetycznej. Podstawę wymiaru kapitału początkowego pozwany ustalił przyjmując przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych, wybranych z okresu całego ubezpieczenia, tj. z lat 1972 - 1978, 1980 – 1987, 1989, 1995 - 1998, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 40,74% i jest on korzystniejszy od dotychczas ustalonego. Do wyliczenia podstawy wymiaru kapitału

początkowego pozwany uwzględnił wynagrodzenie z okresu zatrudnienia ubezpieczonej w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Filia w P. w latach 1975 - 1978, przy przyjęciu normatywnego czasu pracy obowiązującego w tych latach i stawek wynagrodzenia zawartych w ww. świadectwie pracy i angażach. Zasadna zatem jest zmiana zaskarżonej decyzji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, orzekł jak w pkt I wyroku.

Działając na podstawie przepisu art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w punkcie II wyroku, Sąd stwierdził, że pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, bowiem poczynienie wiążących ustaleń co do wysokości zarobków ubezpieczonego w spornym okresie, mających wpływ na prawo do wnioskowanego świadczenia, nastąpiło na etapie postępowania sądowego.

SSO Magdalena Graul